

Vergaderjaar 2020–2021

30 821

Nationale Veiligheid

Nr. 128

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 maart 2021

Met deze brief bied ik, namens het kabinet, uw Kamer de *midterm review* ofwel tussentijdse voortgangsrapportage van de Nationale Veiligheid Strategie 2019 aan¹.

In 2019 is met de aanbidding van de Nationale Veiligheid Strategie 2019 (hierna NVS 2019) een driejarige strategische cyclus gestart waarbij halverwege een tussentijdse voortgangsrapportage zou plaatsvinden.² Deze *midterm review* is de tussentijdse voortgangsrapportage van de NVS 2019 waarin het kabinet de ontwikkelingen op het gebied van nationale veiligheid sinds het uitkomen van NVS 2019 nader beschouwt.

Nederland is een open, diverse en internationaal georiënteerde samenleving. Onze welvaart is gebaat bij deze openheid omdat handel, open wetenschap en investeringen ons verdienvermogen bepalen. Ondanks dat deze openheid ons veel brengt, is het ook een grote kwetsbaarheid. Geopolitieke verhandingen, politieke of economische druk en moderne technologieën maken het mogelijk om zonder al te veel moeite over grenzen heen te beïnvloeden, te verstoren of te spioneren. Zomaar een greep uit de uitdagingen waarmee Nederland geconfronteerd wordt.

De COVID-19 pandemie heeft deze kwetsbaarheden extra benadrukt en tegelijk een stempel gedrukt op zowel internationale verhoudingen als interne risico's voor nationale veiligheid. De pandemie heeft bestaande tegenstellingen verscherpt in beeld gebracht en ons extra geconfronteerd met onze afhankelijkheid van digitale middelen, maar ook van de ongestoorde werking van toeleveringsketens.

Tevens heeft de coronacrisis laten zien hoe alle elementen van een veilig en weerbaar Nederland met elkaar verbonden zijn. Dit benadrukt daarom

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

² Kamerstuk 30 821, nr. 81.

eens te meer de noodzaak voor een integrale benadering waar het gaat om nationale veiligheid.

De dreigingen van vandaag en morgen stellen Nederland voor een forse uitdaging. De dreigingen zijn groter, complexer en veelomvattender dan voorheen. Nederland is kwetsbaar voor statelijke en niet-statale dreigingen. Die kwetsbaarheid betreft vooral digitale en economische veiligheid. Maar ook de katalyserende werking van COVID-19 op al sluimerend maatschappelijk ongenoegen is een dreigende tendens die het kabinet signaleert. Dit tezamen vraagt om een nieuwe manier van kijken naar veiligheid en een integrale aanpak van onveiligheid.

Net als de NVS 2019 is deze tussentijdse voortgangsrapportage in nauwe samenwerking met andere departementen en partners tot stand gekomen. De NVS 2019 is een meerjarige visie en dreigingsaanpak met het doel het versterken van de nationale veiligheid op basis van een geïntegreerde risicoanalyse. Ten behoeve van de NVS 2019 heeft het Analistennetwerk Nationale Veiligheid (ANV) de dreigingen en risico's voor de nationale veiligheid uitgewerkt in een geïntegreerde risicoanalyse (GRA 2019). Voor deze tussentijdse voortgangsrapportage heeft het ANV de dreigingen en risico's opnieuw bezien tegen de achtergrond van de ontwikkelingen in Nederland en de wereld. De bevindingen zijn opgenomen in de *Horizonscan 2020* en hebben als basis gediend voor de tussentijdse voortgangsrapportage van de NVS 2019.³

Omdat nationale veiligheid niet alleen een zaak van de rijksoverheid is en kan zijn, is steeds nauwere samenwerking geboden tussen het rijk en lokale overheden; tussen civiele en militaire instanties; tussen publieke en private organisaties; en met gelijkgezinde internationale partners (bilateraal, multilateraal of in coalities). Het is de ambitie van het kabinet om de ontwikkeling van de volgende veiligheidsstrategie in verbinding met deze partnerschappen te starten. Verhoogde weerbaarheid van bedrijven en burgers, waar nodig gesteund en gestimuleerd door de overheid, draagt immers ook bij aan de nationale veiligheid.

NVS Caribisch Nederland

De NVS 2019 en de daaraan ten grondslag liggende analyse en beschreven aanpak richten zich op Europees Nederland. Dat riep de vraag op of de NVS zich niet ook zou moeten uitstrekken tot onze bijzondere gemeenten, ofwel Caribisch Nederland (de eilanden Bonaire, Saba en Sint Eustatius). Eerder is daarom voorgesteld om een Nationale Veiligheid Strategie voor Caribisch Nederland (NVS CN) te maken.⁴

Om de interne en externe veiligheidsdimensie optimaal aan elkaar te kunnen verbinden, werkt het kabinet momenteel aan het vormgeven van een zogenoemde «periodieke geïntegreerde analyse». De periodieke geïntegreerde analyse zal rijksbreed de relevante dreigingen en risico's voor de (inter-)nationale veiligheid in kaart brengen. De periodieke geïntegreerde analyse zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2021 voor de eerste keer worden opgestart en in het vierde kwartaal van 2021 worden afgerond. De uitkomsten van de periodieke geïntegreerde analyse dienen als voeding voor de rijksbrede strategische inzet op het gebied van interne en externe veiligheid en de optimale verbinding tussen die twee. In dit licht wordt daarmee gewerkt aan analyse- en strategie-vorming op het thema nationale veiligheid ten behoeve van het gehele

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

⁴ Kamerstuk 30 821, nr. 102.

Koninkrijk. Het kabinet acht het verstandig om in dit kader ook de ervaringen uit het werk aan de NVS Caribisch Nederland mee te nemen en de NVS Caribisch Nederland niet als afzonderlijk product uit te brengen.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus